

[Kirkegaard.]

Den vil sikkert komme til at stå i erindringsgen hos mange som sommeren med det helt store ferievejr, men den vil desværre også blive husket af de landmænd, der i denne sommer kom til at stå aldeles værgeløse, magtesløse over for en langvarig tørkeperiode og den deraf følgende mindre avl, for visse afgrøders vedkommende nærmest misvækst, i hvert fald på den lette sandjord.

I bemærkningerne til det lovforslag, som her er til første behandling, anføres det, at skaden på landbrugets afgrøder drejer sig om en nedgang på ca. 15 pct., så det er en meget alvorlig nedgang, som rammer nogle landmænd meget hårdt, medens andre har haft et tilfredsstillende udbytte, tilmed endda et udbytte af sjælden fin kvalitet.

Nu er landbruget jo et frit erhverv, og vi, der er landmænd, er indstillet på at tage et skrub en gang imellem, når vejrliget eller konjunkturerne går os imod. Og sådan ønsker vi at det fremdeles skal være. Men dette synspunkt hindrer ikke, at vi alle — landmænd og ikke-landmænd — bør være med til at støtte dem, som tørken sidste sommer måske har ramt så hårdt, at de ikke kan klare sig selv. Det er lovforslaget udtryk for, og det synes jeg må være rigtigt.

Af enkeltheder vil jeg kun nævne, at det for mig er et spørgsmål, om der ikke i lovforslaget stilles for store krav om sikkerhed for de påtænkte lån. Det kunne måske også være rigtigt at gøre opmærksom på, at den støtte, som omtales, er statsgaranti for lån, og at man måske skulle ændre lovens titel i overensstemmelse dermed.

Det skulle nemlig gå sådan, at for mange af de landmænd, som er allerhårdere ramt, og som står svagest økonomisk, skubbes ud, fordi der ikke er plads til et lån inden for den krævede sikkerhed. Jeg tror, det kan gå an uden større risiko for staten at gå op til en noget højere lånegrænse end de 110 pct., som der her er tale om. Jeg mener, at man i denne forbindelse må tage i betragtning, at vi havde ejendomsskyldvurdering sidste gang i 1956, og at denne vurdering kun er grundlaget for en del af panteværdien. Det er altså for så vidt gamle tal, vi arbejder med i så henseende. At dømmen efter handelspriserne er værdierne steget

slet ikke så lidt siden den sidste vurdering. Vi står jo, som vi alle ved, umiddelbart foran en ny vurdering.

Det er også forsvarligt at tage i betragtning, at maskiner og redskaber, som også indgår i panteværdien, på de allerfleste landejendomme er nedskrevet til noget under den virkelige værdi takket være de gældende afskrivningsregler.

Af de anførte grunde mener jeg, at det er forsvarligt — af hensyn til dem, som det kniber hårdest for — at placere de her omhandlede lån lidt længere ude end de 110 pct. af panteværdien.

Jeg vil derfor gerne spørge landbrugsministeren, om han kan tiltræde de synspunkter, jeg her har gjort gældende, og flytte grænsen lidt længere ud end til 110 pct. Jeg mener, det ville være forsvarligt, og jeg personlig ville i hvert fald blive ked af det, hvis den hjælpeforanstaltning, der her er tale om, kun skulle blive en skueret for de landmænd, som har haft de største skader på deres avl. Men selv om ministeren ikke er i stand til at gå ind på min tankegang, vil jeg på mit partis vegne gerne tilsige en hurtig og velvillig behandling af det foreliggende lovforslag.

Kristian Kristensen: Det eneste, jeg er faldet over i det foreliggende lovforslag, er egentlig det sidste, det ærede medlem hr. Kirkegaard rørte ved, nemlig tallet 110 pct. Jeg er bange for, denne afgrænsning vil kunne afskære dem, der trænger allerhårdere, fra at udnytte loven, og jeg vil ligesom det ærede medlem gerne have spørgsmålet drøftet under det udvalgsarbejde, der nu skal foregå.

I øvrigt kan jeg tilsige mit partis støtte til dette arbejde og til lovforslagets gennemførelse.

Fuglsang: Jeg kan ligesom de øvrige ordførere tilsige støtte til gennemførelse af dette lovforslag om en statsgaranti til støtte for tørkeramte landmænd til supplerende af de midler, der tidligere er stillet til rådighed af kornfonden, og den hjælp til halmtransporter, der er ydet. Når f. eks. det ærede medlem hr. Kirkegaard talte om, hvor forskelligt de forskellige egne var ramt, kan jeg ikke lade være med at tænke på de store tab af halm, der finder sted sådanne